

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120207129
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3120207129.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne JUDr. Gabriely Janákovéj a sudkyne Mgr. Holúbkovej v právnej veci žalobcu: D., nar. XX.XX.XXXX, bytom RR., XXX XX B., právne zastúpený: IN FORO - AYRUMYAN advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Uhrova 4, Bratislava, IČO: 51 011 344, proti žalovaným: 1/ X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., XXX XX K. K., 2/ K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., XXX XX F., 3/ M., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., XXX XX F., 4/ F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. XX, 5/ D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. - B. XX, 6/ P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. XXX, 7/ D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, 8/ A., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., XXX XX. K., žalovaní 1/, 4/ a 5/ právne zastúpení: JUDr. Katarína Jančárová, advokátka, so sídlom Legionárska 618, Trenčín, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 23. septembra 2021, č. k. 15C/29/2020-115, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovaným 1/, 4/ a 5/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.
- III. Žalovaným 2/, 3/, 6/, 7/ a 8/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodoval o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia svojho vlastníckeho práva k pozemku EKN č. XXX, záhrada s výmerou 2.798 m² v k.ú. A. (sporná nehnuteľnosť) na tom skutkovom základe, že spornú nehnuteľnosť vydržal jeho otec, po ktorom je žalobca dedičom.
2. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s odôvodnením, že dedič sa nemôže priamo domáhať určenia svojho vlastníckeho práva, pokiaľ jeho existenciu tvrdí u svojho právneho predchodcu - poručiťľa, ale že v tejto situácii je nevyhnutné, aby žaloba znela na určenie vlastníckeho práva poručiťľa ku dňu jeho smrti, resp., že vec patrí do dedičstva po poručiťľovi. Ohľadom tohto záveru odkázal aj na rozhodovacu prax Najvyššieho súdu SR (3 MCdo 4/2013 ako aj 3 Cdo 332/2007 a 4 Cdo 267/2009).
3. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie súčasne zamietol návrh žalovanej 3/ na prerušenie konania do skončenia dodatočného dedičského konania po V. J., zomr. v r. XXXX, ktorý je ako vlastník spornej nehnuteľnosti vedený v katastri nehnuteľností. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že ani výsledky daného dedičského konania by neboli spôsobilé privodiť iné rozhodnutie vo veci samej, pretože na nesprávnom uplatnení tvrdeného práva by nič nezmenili.

4. Úspešným žalovaným priznal súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % na základe ust. § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietal, že dôvody zamietnutia žaloby sa týkali prekážky neskončeného dedičského konania po neb. V. J.. Žalobcovi preto nebolo zrejmé, prečo súd prvej inštancie neprerušil konanie a nevyčkal na skončenie predmetného dedičského konania. Týmto postupom súd prvej inštancie podľa žalobcu pochybil. Ďalej žalobca namietal odňatie práva na spravodlivý proces spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie nevyzval žalobcu na odstránenie procesných nedostatkov žaloby a namiesto toho zasielal žalobu na vyjadrenie a po ďalších vyjadreniach po cca roku od podania žaloby nariadil pojednávanie, na ktorom arbitrárne rozhodol. Na odstránenie nedostatkov žaloby mohol súd vyzvať žalobcu ešte aj na pojednávaní. Postup súdu prvej inštancie nebol v súlade so zásadou hospodárnosti a rýchlosti konania. Porušenie práva na spravodlivý proces videl žalobca aj v tom, že súd viedol konanie a nariadil pojednávanie napriek vedomosti, že žalobu zamietne pre procesné nedostatky, pričom tieto boli v tom čase odstrániteľné.

6. Žalobca ďalej v odvolaní namietal, že pokiaľ by aj žaloba mala neodstrániteľné nedostatky, mal súd prvej inštancie vyriešiť aspoň predbežnú otázku, či žalobca vydržal spornú nehnuteľnosť, čím by aspoň sčasti odstránil stav právnej neistoty. Pokiaľ tak súd prvej inštancie neurobil, bolo pojednávanie zbytočné a došlo k tomu, že stav právnej neistoty naďalej trvá. Aspoň o tejto otázke mal podľa žalobcu súd prvej inštancie rozhodnúť.

7. Žalovaní 1/, 4/ a 5/ vo vyjadrení k odvolaniu žiadali napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Stotožnili sa so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nemohol žalovať určenie vlastníctva vo svoj prospech, keď tvrdil, že spornú nehnuteľnosť vydržal jeho otec, a že v takomto prípade prichádza do úvahy iba žaloba o určenie, že poručiteľ bol v čase svojej smrti vlastníkom veci. To by platilo aj v prípade vyčkania výsledkov dedičského konania, a preto neprerušenie konania nemalo vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

8. V ďalších podaniach v odvolacom konaní zotrvali strany sporu na svojich stanoviskách.

9. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie v zmysle ust. § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 CSP.

10. Súd prvej inštancie ustálil po vypočutí žalobcu jeho tvrdenia tak, že žalobca dovodzuje svoje vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti od skutočnosti, že jeho nebohý otec spornú nehnuteľnosť vydržal. Toto východisko zodpovedá obsahu spisu a je pre rozhodnutie zásadné. Pri tomto východisku bolo potom rozhodnutie súdu prvej inštancie jednoznačne správne, keď s odkazom na tam citovanú judikatúru konštatoval súd prvej inštancie záver, že v danej situácii je prípustná iba žaloba o určenie vlastníckeho práva poručiteľa ku dňu jeho smrti. Tento záver rozhodovacia prax NS SR naďalej akceptuje. V nedávnom rozhodnutí zo dňa 28.10.2021 sp. zn. 8 Cdo 218/2020 najvyšší súd uviedol, že: „...právnu otázku „či je možné podať žalobu o určenie vlastníckeho práva podľa § 137 písm. c/ CSP v prípade, ak je nehnuteľný majetok žalobcu ako dediča po jeho predchodcoch zapísaný na liste vlastníctva v prospech tretej osoby, ktorá nie je žiadnym dedičom, bez konania o dedičstve podľa CMP“ možno pokladať za vyriešenú rozsudkom najvyššieho súdu z 31. marca 2014, sp. zn. 3 MCdo 4/2013. Jedná sa teda o to isté rozhodnutie, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku.

11. Najvyšší súd v rozhodnutí zo dňa 28.10.2021 sp. zn. 8 Cdo 218/2020 posudzoval obdobnú žalobu ako uplatnil žalobca v tomto konaní a uviedol, že: „Aj v prejednávanej veci sa žalobca v sporovom konaní domáha určenia, že je vlastníkom spornej nehnuteľnosti, keď svoj nárok odvodzuje od dedičského práva po svojej tete, ktorá mala nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť do svojho výlučného vlastníctva vydržaním. V danom prípade nie je prípustné, aby sa v tomto sporovom konaní zároveň prejudiciálne riešila otázka, či sa poručiteľka mohla stať ku dňu smrti výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti vydržaním a nadväzne na to v kladnom prípade, či sa žalobca mohol stať výlučným vlastníkom týchto nehnuteľností titulom dedenia po tejto poručiteľke. Žalobcom tvrdeným právnym titulom nadobudnutia výlučného vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti, je dedenie po poručiteľke. Právna úprava dedenia

vychádza z uplatnenia úradnej ingerencie pri nadobúdaní dedičstva. Riešenie právnych vzťahov, ktoré vznikli v dôsledku smrti poručiteľa, patrí do právomoci súdu a konaním o dedičstve poveruje súd notára, aby vo veci konal a rozhodol (§ 161 CMP). Nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnosti dedením možno zapísať do katastra nehnuteľností len na základe právoplatného uznesenia súdu v zmysle § 203 CMP v dedičskom konaní po neb. poručiteľke procesným postupom v zmysle ustanovenia § 158 až § 219 CMP (konanie o dedičstve). Z uvedeného dôvodu, preto nie je možné toto dedičské konanie s poukazom na čl. 17 CSP, v záujme čo najrýchlejšieho prejednaní a rozhodnutia, obchádzať týmto sporovým konaním, nakoľko by to bolo v rozpore s ustanovením § 158 až § 219 CMP.

12. Správne potom súd prvej inštancie rozhodol v súlade s uvedenou judikatúrou, od ktorej nemá dôvod sa odchyliť ani odvolací súd. Správne tiež súd prvej inštancie uvádza, že pri formulácii žaloby, ktorú zvolil žalobca, by ani výsledky dedičských konaní, a to jednak po aktuálne zapísanom vlastníkovi sporného pozemku a v druhom rade otcovi žalobcu, neumožňovali žalobe vyhovieť. Na ich základe by došlo k ustáleniu aktuálnych vlastníkov sporného pozemku, resp. by boli zrejme okolnosti dedenia po otcovi žalobcu. Nebol by však v dedičskom konaní po otcovi žalobcu prejednaný sporný pozemok, pretože by na otca žalobcu nebol evidovaný ako jeho vlastníctvo v katastri nehnuteľností.

13. Opäť treba len zopakovať, že vlastnícke právo by v tomto prípade mohlo byť určené iba ako vlastnícke právo poručiteľa - otca žalobcu ku dňu jeho smrti. Takéto rozhodnutie by potom bolo podkladom dedičského konania po otcovi žalobcu a namiesto zápisu v KN by preukazovalo existenciu daného majetku poručiteľa. Žalobca by sa mohol stať vlastníkom sporného pozemku až na základe výsledkov dedičského konania po svojom otcovi, v ktorom by bol sporný pozemok prejednaný ako dedičstvo.

14. Čo sa týka námietky porušenia práva na spravodlivý proces, ani k tomuto pochybeniu zo strany súdu prvej inštancie nedošlo. Nedôvodne žalobca vytyka súdu prvej inštancie nedostatok poučenia k oprave žaloby. Nejednalo sa tu totiž o nedostatky žaloby v zmysle ust. § 129 CSP, kedy by povinnosť súdu vyzvať žalobcu na odstránenie nedostatkov žaloby skutočne daná bola. Žalobca jednoznačne žiadal určiť svoje vlastnícke právo a jednoznačne tvrdil, že ho dovodzuje z toho, že vlastnícke právo vydržal jeho otec a žalobca je jeho dedičom. Správne teda súd prvej inštancie doručoval takúto žalobu na vyjadrenie a nariadil vo veci pojednávanie. Na tomto prvom a jedinom pojednávaní aj rozhodol, preto nemožno súdu prvej inštancie vytykať nevhodnosť konania. Správnosti procesného postupu súdu prvej inštancie napokon nasvedčuje aj vyššie uvedená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, ktorá súdom nižších inštancií nevytyka nedostatok poučenia o neprípustnosti žaloby, ale vecne sa vyjadruje priamo k danému právnemu problému.

15. Súd prvej inštancie nepochybil ani tým, že neposúdil ako predbežnú otázku vydržanie sporného pozemku otcom žalobcu. Pokiaľ súd postupuje v konaní hospodárne, rieši len tie otázky, ktoré majú význam pre rozhodnutie vo veci. Či by bolo vydržanie zo strany otca žalobcu súdom skúmané alebo nie, nemalo by to vplyv na rozhodnutie vo veci, ktoré bolo správne založené len na tom, že dedič sa nemôže priamo bez ďalšieho domáhať svojho vlastníckeho práva, pokiaľ jeho existenciu tvrdí na strane poručiteľa.

16. Vzhľadom na uvedené nebolo odvolanie žalobcu dôvodné a odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne vrátane rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a výroku o trovách, ktorý plne zodpovedal úspechu žalovaných vo veci.

17. V odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 1/, 4/ a 5/ priznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu podľa (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP). Ostatným žalovaným, hoci boli v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).